TISKOVÁ ZPRÁVA

Nové soudní rozhodnutí v případu dětí Michalákových:

Český odvolací soud opět potvrdil, že norské rozsudky nejsou v ČR právně závazné. O dětech mají rozhodovat české soudy, protože mají české státní občanství.

Praha, 24. března 2020: Krajský soud v Brně *(jako soud odvolací)* nařídil Okresnímu soudu v Hodoníně pokračovat v řízení o úpravě poměrů rodičů k dětem Michalákovým. O rozhodnutí českých soudů usiluje Eva Michaláková již od roku 2014, okresní soud se však rozhodování brání. Odvolací soud také opětovně potvrdil, že bez ohledu na obvyklý pobyt dětí mají o věci rozhodovat české soudy, protože nezletilé děti mají české státní občanství a norské rozsudky nejsou v ČR závazné. Toto stanovisko přitom v minulosti opakovaně zpochybňoval Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí (UMPOD) vedený Zdeňkem Kapitánem.

O čerstvém rozhodnutí soudu informovali právní zástupci rodiny a členové Petičního výboru na podporu rodiny. Anabáze před českými soudy, kterou rodina Michalákových postupuje ve snaze domoci se pomoci českého státu, může být podle nich klíčová i pro budoucí rozhodování v obdobných případech.

Již v roce 2016 odvolací soud jasně konstatoval, že *„je nepřípustné odmítnout poskytnutí soudní ochrany nezletilým státním občanům České republiky za situace, kdy to zákon výslovně umožňuje“*, a svůj právní názor zopakoval v dalším odvolacím řízení v roce 2017. Okresní soud v Hodoníně přesto řízení opět zastavil s tím, že o dětech již rozhodly norské soudy; řídil se přitom opět právním stanoviskem UMPOD. Odvolací senát pod předsednictvím soudce Jiřího Zrůsta proto musel uvést, že *„přezkoumávané rozhodnutí soudu I. stupně, přestože již bylo vydáno po vyslovení závazného právního názoru odvolacího soudu ve dvou zrušujících usneseních, tento názor nerespektuje … Odvolací soud jednoznačně uzavřel, že bez ohledu na obvyklý pobyt dětí je dána pravomoc českých soudů, neboť obě nezletilé děti mají české státní občanství a opatření přijatá v Norsku k ochraně jejich práv a zájmů nestačí. Navíc* ***rozhodnutí norského soudu nebylo uznáno českými orgány veřejné moci, tudíž v České republice nemá žádné účinky.“***

Odvolací soud současně nařídil, aby věc v dalším řízení projednal a rozhodl jiný soudce než soudkyně Hana Rotterová, protože *„dosavadní postup, přístup k projednávání věci i opakovaná rozhodnutí nerespektující závazný právní názor odvolacího soudu jsou dle odvolacího soudu zdrojem průtahů v řízení a důvodně vyvolávají obavu, že jmenovaná soudkyně není schopna provést řízení a meritorně ukončit spor zákonu odpovídajícím způsobem.“*

Senátorka Jitka Chalánková, která v řízení vystupuje jako obecná zmocněnkyně Evy Michalákové, k tomu uvedla: *„Aktuální rozhodnutí soudu by si měli přečíst zejména zástupci Úřadu pro mezinárodně právní ochranu dětí. Ti se vytrvale snaží prosadit, aby české děti žijící v zahraničí neměly nárok na českou soudní ochranu. Dokonce s tímto stanoviskem v minulosti*

házeli rodině klacky pod nohy. S argumentací soudu bych výhledově ráda seznámila i ministryni spravedlnosti Benešovou, protože se jedná o precedentní rozhodnutí, které může ovlivnit postupy soudů i v dalších případech českých rodin žijících v zahraničí."

Případ Evy Michalákové v tuto chvíli řeší také Evropský soud pro lidská práva. Právní zástupkyně před ESLP advokátka Dora Boková zaslala v pondělí 16. 3. 2020 soudu vyjádření, ve kterém reaguje na stanoviskonorské vlády a trvá na porušení práva na rodinný život Norskem.

Pro více informací volejte:

- ohledně řízení před ESLP: Mgr. Dora Boková, tel 732 350 145 ,
- ohledně řízení v ČR: MUDr. Jitka Chalánková, tel. 724 057 178 ,
  popř. Mgr. Pavel Hasenkopf, tel. 603 984 756 .

Příloha:

Ustanovení zákona, o které se řízení před českými soudy opírá:

„Pokud pravomoc ve věcech vyživovacích povinností a ve věcech rodičovské zodpovědnosti není upravena přímo použitelnými předpisy Evropské unie, ***je ve věcech výživy, výchovy a dalších věcech péče o nezletilé včetně opatření k ochraně jejich osoby a majetku dána pravomoc českých soudů, jestliže nezletilý*** *má obvyklý pobyt v České republice, nebo jestliže* ***je státním občanem České republiky, <u>i když má obvyklý pobyt v cizině</u>.*** *Český soud nemusí řízení zahájit, stačí-li k ochraně práv a zájmů státního občana České republiky opatření učiněná v cizině."*

(§ 56 odst. 1 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém)

Postup řízení před českými soudy:

4. 6. 2014 Eva Michaláková podává k Okresnímu soudu v Hodoníně návrh na úpravu poměrů k nezletilým dětem

1. 12. 2015 Okresní soud v Hodoníně řízení zastavil s tím, že děti mají obvyklý pobyt v Norsku

6. 6. 2016 Krajský soud v Brně (odvolací soud) zrušil rozhodnutí z 1. 12. 2005 a věc vrátil okresnímu soudu

23. 8. 2016 UMPOD jako soudem ustanovený opatrovník dětí podal proti rozhodnutí ze 6. 6. 2016 ústavní stížnost

12. 10. 2016 Ústavní soud ústavní stížnost UMPOD odmítl

31. 10. 2016 Okresní soud v Hodoníně přerušil řízení do doby, než norský soud rozhodne o vrácení dětí

28. 3. 2017 Okresní soud v Hodoníně, poté, kdy norské soudy odmítly vrátit děti Evě Michalákové, pokračuje v řízení

1. 6. 2017 Okresní soud v Hodoníně opět zastavuje řízení, s tím, že projednání věci brání překážka věci rozsouzené (norským soudem);

25. 9. 2017 Krajský soud v Brně znovu zrušil rozhodnutí Okresního soudu v Hodoníně o zastavení řízení

12. 3. 2018 Okresní soud v Hodoníně opět zastavuje řízení, s tím, že děti jsou integrovány v Norsku a pravomoc českého soudu nelze založit jen na základě českého státního občanství (informace o aktuální situaci dětí soud neměl žádné)

(od 25. 5. 2018 do 5. 11. 2019 okresní soud pořizoval, na pokyn odvolacího soudu, úřední překlad norských rozsudků z let 2011 - 2017)

4. 2. 2020 Krajský soud v Brně opět zrušil rozhodnutí Okresního soudu v Hodoníně o zastavení řízení a nařídil, aby v řízení u okresního soudu pokračoval jiný soudce